

MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ Opetussuunnitelma

1.8.2018 alkaen (31.5.2023)

**HELSINGIN
KONSERVATORIO**
Rohkeasti klassinen

HELSINGIN KONSERVATORIO

Musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelma

Helsingin Konservatoriossa annetaan alueellisesti harrastustavoitteista ja ammattiopintoihin tähtäävää musiikin taiteen perusopetusta. Lisäksi konservatoriolla on valtakunnallinen koulutustehtävä musiikkialan toisen asteen ammatillisen perustutkintokoulutuksen antajana.

Helsingin Konservatoriossa annettava taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukainen opetus perustuu lakiin (633/1998) ja asetukseen (813/1998) taiteen perusopetuksesta.

Opetussuunnitelma noudattaa Opetushallituksen taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden (OPH-2068-2017) antamia määräyksiä ja ohjeita.

1. TOIMINTA-AJATUS

Helsingin Konservatorio on avoin ja innostava oppimis- ja työyhteisö, joka kasvattaa musiikin elinikäisiä harrastajia ja kouluttaa musiikkialan ammattilaisia. Konservatorio on osa pääkaupunkiseudun kulttuurielämää, klassisen musiikin tekijöiden ja kuulijoiden kohtaamispaikka.

2. TOIMINTAA OHJAAVAT PERIAATTEET (ARVOT)

Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen konservatoriolaisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisön jäsenenä. Opetuksella tuetaan oppilaan ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat oppilasta pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksella luodaan myös pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

Edellä mainitun lisäksi Helsingin Konservatorion toimintaa ohjaavia periaatteita ovat

Rakastamme klassista musiikkia

Tavoittelemme parasta

Teemme yhdessä

Kokeilemme rohkeasti

Konservatorion musiikin laajan oppimäärän opetussuunnitelma liittyy saumattomasti oppilaitoksen toimintaa ohjaavien dokumenttien kokonaisuuteen.

3. OPPIMISKÄSITYS

Helsingin Konservatorion oppimiskäsityksen mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa oppiminen on sekä yksilöllistä että yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista. Oppilas oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan aktiivisesti niiden saavuttamiseksi, sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Oppilasta ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelemaan oppimisella ja harjoittelulla on keskeinen

merkitys taitojen kehittymisen kannalta. Oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa tuetaan ja vahvistetaan kannustavalla ohjauksella ja monipuolisella, myönteisellä ja realistisella palautteella.

Oman osaamisen kehittämiseen oppilasta innostavat myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta. Eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen oppimisprosessi kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Musiikkikasvatuksella tuetaan paitsi oppilaan musiikillisten taitojen kehittymistä myös hänen kasvuaan ihmisenä.

4. OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa musiikin opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan. Oppimisympäristöjä kehitetään osana jatkuvaa opetussuunnitelman ja opetuksen kehittämistyötä. Niiden valinnassa kiinnitetään huomiota esteettömyyteen ja turvallisuuteen.

Helsingin Konservatorion varta vasten klassisen musiikin oppimista ja esittämistä varten suunniteltu konservatoriorakennus tarjoaa oppilaille erinomaisen oppimisympäristön. Luokkatilat ja konserttisalit mahdollistavat opinnoissa painottuvan oppilaan henkilökohtaisen ohjauksen sekä mahdollisuuden monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun.

Oppilaiden osaaminen karttuu ja sitä kehitetään monenlaisissa oppimisympäristöissä myös konservatoriorakennuksen ulkopuolella. Tällaisia oppimisympäristöjä ovat mm. kirkot, palvelukeskukset, sairaalat, koulut, päiväkodit, kulttuuri- ja konserttikeskukset sekä muut musiikin esittämiseen soveltuvat paikat ja tilat.

Opetuksessa käytetään laadukkaita eri-ikäisen lasten ja nuorten käyttöön soveltuvia soittimia, muita työvälineitä ja materiaaleja. Tieto- ja viestintäteknologiaa hyödynnetään opetuksessa tarkoituksenmukaisella tavalla.

Konservatoriossa käytettävät työtavat perustuvat opetussuunnitelman tavoitteisiin. Niitä ovat mm. leikkiminen, liikkuminen, piirtäminen, kuunteleminen, soittaminen, laulaminen, musiikin kirjoittaminen, improvisointi, tutkiminen jne. Työtavat valitaan kunkin oppilaan oppimiseen ja kehitysvaiheeseen soveltuen.

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa oppilaan saamalla henkilökohtaisella ohjauksella on keskeinen merkitys. Lisäksi ohjausta annetaan oppilaan opintojen painottumisen ja suuntautumisen mukaisesti pienryhmissä (esim. yhtyeet) ja suurissakin ryhmissä (esim. orkesterit ja musiikkiteatteriryhmät). Erilaiset työpajat, mestari- ja erikoiskurssit, projektit (myös taiteiden väliset), leirit, konserttikäynnit, konsertti- ja kilpailumatkat koti- ja ulkomailla ym. mahdollistavat monipuolisten oppimistilanteiden toteuttamisen, työskentelytapojen varioinnin sekä oppilaiden yksilöllisten ja yhteisöllisten tarpeiden huomioon ottamisen.

5. TOIMINTAKULTTUURI

Konservatorion toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä oppilaitosyhteisön ajattelu- ja toimintatavoista. Se näkyy kaikessa oppilaitoksen toiminnassa. Keskeistä toimintakulttuurissa ovat oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen

arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Selkeillä toiminnan rakenteilla, vastuiden määrittämisellä, menettelytavoilla ja aikatauluilla energiaa ja resursseja vapautetaan konservatorion tärkeimpään tehtävään: oppilaiden ohjaamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Toimintakulttuurin kehittäminen liittyy keskeisesti myös oppilaitoksen laatutyöhön.

Konservatorion yhteisellä toimintakulttuurilla halutaan edistää musiikin opetusta ja oppimista. Tähän pyritään järjestämällä aitoja kohtaamisia sekä ylläpitämällä välittävää, kunnioittavaa ja kannustavaa vuorovaikutusta oppilaitosyhteisön jäsenten kesken. Konservatoriossa tähän kasvetaan musisoimalla ja toimimalla yhdessä aivan opintojen alusta lähtien. Opettajia rohkaistaan yhteiseen tekemiseen. Konservatorion oppilaat eivät ole ”minun oppilaitani” vaan ”meidän oppilaitamme”. Yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan syntyy konservatorioyhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta. Avoimella ja rakentavalla vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä oppilaiden huoltajien ja muiden tahojen kanssa on tärkeä merkitys toimintakulttuurin rakentamisessa.

Konservatorion toimintakulttuurissa keskeistä on halu rohkaista kokeilemaan, antaa tilaa luovuudelle ja uuden löytämiselle. Oppilaita kannustetaan pitkäjänteiseen ja päämäärätietoiseen musiikinopiskeluun sekä huolehtimaan henkisestä ja fyysisestä hyvinvoinnistaan.

Konservatorion toimintakulttuurin kehittäminen on jatkuvaa pedagogiikan ja musiikkialan osaamisen kehittämistä. Konservatorion yhteinen toimintakulttuuri ohjaa myös musiikkialaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen.

6. MUSIIKIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN OPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset elinikäisen hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma musiikkiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

Oppilaan ohjaaminen keskittyneeseen, pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn on oppilaan musiikillisten taitojen kehittämisen ohella musiikin laajan oppimäärän keskeisimpiä tavoitteita.

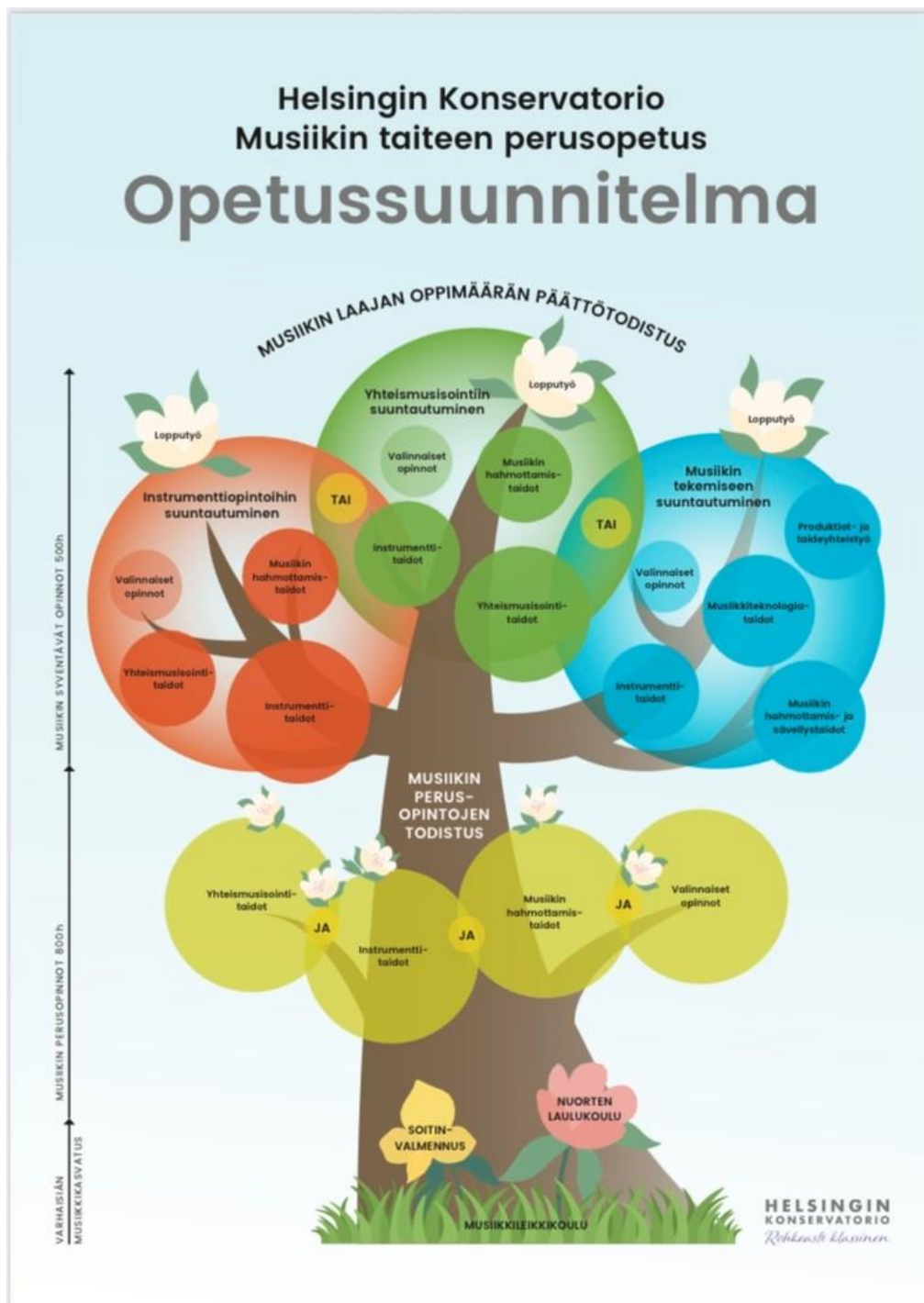
7. OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Helsingin Konservatorion perusopintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laajuutena on musiikkileikkikoulu- ja laulukouluopetuksessa 210 tuntia ja valmentavassa soitonopetuksessa 40 tuntia. Valmentavaa opetusta voidaan järjestää myös em. lyhytkestoisempina paja- ja kerhotoimintana.

Opetusta järjestettäessä otetaan huomioon oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät. Annettava opetus mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen musiikin laajan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttamisen.

Musiikin laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen oppilaan omien tavoitteiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

HELSINGIN KONSERVATORION MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

8. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen sisältyy Helsingin Konservatoriossa myös valmentavaa soiton ryhmäopetusta sekä laulukouluopetusta.

MUSIIKKILEIKKIKOULUOPETUS	Opintokokonaisuuden laajuus 210 h
Tavoitteet ja sisällöt	
<p>Musiikkileikkikouluopetuksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none">• herättää lapsen ja hänen perheensä kiinnostus musiikkia kohtaan• antaa lasten nauttia musiikista turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä• antaa lapsille musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan elinikäiselle musiikin harrastamiselle• kehittää lapsen musiikkiin liittyviä tiedollisia ja taidollisia valmiuksia ja kykyä kuunnella musiikkia sekä ilmaista itseään musiikin keinoin• huomioida lasten yksilölliset oppimistaipumukset• tukea lasten luovuutta sekä kannustaa omaan keksimiseen• tukea lasten kokonaispersoonallisuuden ja sosiaalisen kasvun kehittymistä• tukea lasten minäkuvan hahmottumista• tukea lasten kielellistä ja motorista kehitystä ja koordinaatiokykyä	
Opetus	
<p>Opetuksen sisältö muodostuu dynamiikan, sointiväriin, rytmin, melodian, harmonian ja muodon alkeiden opettamisesta. Oppimateriaalina käytetään pääasiassa lastenlauluja, klassista musiikkia ja kansanmusiikkia. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisia työtapoja, kuten laulaminen, soittaminen, musiikkiliikunta, musiikin kuunteleminen ja kuvallinen ilmaisu.</p>	
Perheryhmissä (0–2-vuotiaat), 30 min. viikoittain	
<ul style="list-style-type: none">• nautitaan musiikkileikeistä vuorovaikutuksessa oman aikuisen sekä ryhmän muiden lasten ja aikuisten kanssa• opitaan lauluja, loruja ja leikkejä• iloitaan yhdessäolosta	
Leikkiryhmissä (3–5-vuotiaat), 45 - 60 min. viikoittain	
<ul style="list-style-type: none">• koetaan ja havainnollistetaan musiikillisiä ilmiöitä laulaen, soittaen, liikkuen, kuunnellen ja improvisoiden• opetellaan luonnollista ja tervettä äänenkäyttöä• kehitetään motorisia taitoja sekä kuuntelu- ja keskittymiskykyä• tutustutaan rytmi- ja melodiasoittimiin	
Soitinryhmissä (6–7-vuotiaat kantele / rytmiryhmät), 60 min. viikoittain	
<ul style="list-style-type: none">• kehitetään musiikillisia valmiuksia sekä musiikillista ilmaisua• havainnollistetaan rytmihahmoja ja solmisaatioita• tutustutaan säännölliseen harjoitteluun• saadaan positiivisia oppimiskokemuksia musiikillisten taitojen karttuessa• luodaan pohjaa tuleville musiikkiopinnoille	

--

VALMENTAVA OPETUS	Soitinvalmennus
Opintokokonaisuuden laajuus 40 h	
Tavoitteet	
<p>Opetuksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> • synnyttää oppilaassa musiikin harrastamisen ilo ja vahvistaa oppilaan oma soitinvalinta • tutustuttaa oppilas soittoharrastukseen ja siihen liittyviin toimintatapoihin • ohjata oppilasta instrumentin soiton perusteiden oppimisessa • ohjata oppilasta soittamaan yhdessä toisten kanssa ja toimimaan ryhmän jäsenenä • ohjata oppilasta harjoittelemaan ja kehittämään taitojaan ohjeiden mukaisesti myös kotona • ohjata oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan • kannustaa oppilasta asettamaan pieniä tavoitteita ja työskentelemään niiden saavuttamiseksi • rohkaista oppilasta käyttämään uteliaisuutta, musiikillista mielikuvitusta ja keksimistä osana soitto-opintoja • antaa oppilalle kokemuksia musiikin esittämisestä ja kuuntelemisesta myös konserttitilanteessa 	
Opetus- ja työmuodot	
<ul style="list-style-type: none"> • ryhmäopetus viikoittain, oppitunnin pituus vaihtelee ryhmäkoon mukaan • valmennusorkesterin harjoitukset • esiintymiset • konserttikäynnit <p><i>Opintojen kesto on yksi lukuvuosi.</i></p>	

VALMENTAVA OPETUS	Nuorten laulukoulu
Opintokokonaisuuden laajuus 210 h	
Tavoitteet	
<p>Opetuksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> • synnyttää oppilaassa laulamisen ilo ja vahvistaa oppilaan oma instrumenttivalinta • tutustuttaa oppilas lauluharrastukseen ja siihen liittyviin toimintatapoihin • ohjata oppilasta laulamisen perusteiden oppimisessa • ohjata oppilasta laulamaan yhdessä toisten kanssa ja toimimaan ryhmän jäsenenä • ohjata oppilasta harjoittelemaan ja kehittämään taitojaan ohjeiden mukaisesti myös kotona • ohjata oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan • kannustaa oppilasta asettamaan pieniä tavoitteita ja työskentelemään niiden saavuttamiseksi • ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan • antaa oppilalle kokemuksia musiikin esittämisestä ja kuuntelemisesta myös konserttitilanteessa • rohkaista oppilasta käyttämään uteliaisuutta, musiikillista mielikuvitusta ja keksimistä osana lauluopintoja 	
Opetus- ja työmuodot	
<ul style="list-style-type: none"> • henkilökohtainen laulunopetus 30 min. viikoittain • yhteismusisointi konservatorion kuorossa 	

- musiikin perusteet kuoromupe-kurssilla
- esiintymiset
- konserttikäynnit

Opetus on tarkoitettu pääsääntöisesti 11–15-vuotiaille. Opinnot kestävät enintään kolme lukuvuotta.

9. MUSIIKIN LAAJAN OPPIMÄÄRÄN INSTRUMENTTIVALIKOIMA

Kaikilla Helsingin Konservatorion oppilailla on jokin pääinstrumentti. Oppilas voi valita instrumenttikseen jonkin seuraavista: viulu, barokkiviulu, alttoviulu, barokkialttoviulu, sello, barokkisello, viola da gamba, kontrabasso, huilu, traverso, oboe, klarinetti, fagotti, nokkahuilu, panhuilu, saksofoni, trumpetti, käyrätorvi, baritonitorvi, pasuuna, tuuba, lyömäsoittimet, piano, urut, cembalo, harmonikka, kitara, kantele, harppu tai laulu.

10. MUSIIKIN PERUSOPINNOT

Musiikin perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilaat klassisen musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojensa pitkäjänteiseen kehittämiseen. Keskeistä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Yhteismusisointi kuuluu kaikkien oppilaiden perusopintoihin, kuten myös musiikin hahmottamistaitojen ja musiikin historian tuntemuksen kehittäminen.

Opinnot koostuvat kaikille yhteisistä opintokokonaisuuksista sekä oppilaan omien kiinnostuksen kohteidensa mukaan valitsemista valinnaisista opinnoista. Oppilas laatii opettajansa kanssa henkilökohtaisen suunnitelman opintojensa kokonaisuudesta.

Musiikin perusopetuksen tavoitealueita ovat esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi. Opetussuunnitelman opintokokonaisuudet sisältävät tavoitteita eri tavoitealueilta.

Musiikin perusopinnot suoritetaan lähtökohtaisesti kahdeksan lukuvuoden aikana. Opiskeluaika voi kuitenkin vaihdella oppilaskohtaisesti.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT	laajuus 800 h / 29,62 op
INSTRUMENTTITAITOT	Opintokokonaisuuden laajuus 300 h / 11,11 op
Tavoitteet	
<p>Opetuksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> • saada oppilas kokemaan iloa ja elämyksiä musisoidessaan • ohjata oppilasta oman instrumenttinsa hallintaan kuuluvien perustaitojen kehittämisessä ja vahvistamisessa • ohjata oppilasta kehittämään nuotinluvun ja hahmottamisen taitojaan • ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun opettajan antamien ohjeiden mukaisesti, asettamaan oppimiselleen tavoitteita ja arvioimaan edistymistään • ohjata oppilasta ilmaisemaan erilaisia tunnelmia ja klassisen musiikin tyylejä sekä kehittämään omaa musiikillista ilmaisuaan • antaa oppilalle mahdollisuuksia kehittää musiikin esittämisen taitojaan erilaisissa tilaisuuksissa ja kokemaan iloa esiintymisestään 	

- rohkaista oppilasta improvisoimaan, keksimään omia sävelmiä sekä musisoimaan korvakuulolta
- ohjata oppilasta tutustumaan klassiseen musiikkiin kuunnellen ja konserteissa käyden
- ohjata oppilasta huolehtimaan toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan

Opintojaksot

- Instrumenttitaidot 1, 2 ja 3

Opintokokonaisuuteen kuuluvien opintojen sisältökuvaukset ovat opetussuunnitelman liitteenä.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT

YHTEISMUSISOINTITAITDOT

Opintokokonaisuuden laajuus 240 h / 8,88 op

Tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on

- saada oppilas kokemaan iloa ja elämyksiä musisoidessaan yhdessä muiden kanssa
- kehittää oppilaan kykyä toimia yhteismusisointiryhmässä, kuunnella toisia ja kantaa vastuuta osuudestaan osana kokonaisuutta
- vahvistaa oppilaan erityisesti yhteismusisoinnissa tarvitsemia instrumentti- ja nuottikuvan hahmottamisen taitoja
- ohjata oppilasta harjoittelemaan oma osuutensa
- ohjata oppilasta mukauttamaan soittonsa osaksi soivaa kokonaisuutta
- ohjata oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan
- antaa oppilaalle mahdollisuuksia kehittää musiikin esittämisen taitojaan erilaisissa kokoonpanoissa (yhtyeet, orkesterit, kuorot)
- ohjata oppilasta tutustumaan klassiseen musiikkiin kuunnellen ja konserteissa käyden
- ohjata oppilasta huolehtimaan toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan

Opintojaksot

- Yhteismusisointitaidot 1, 2 ja 3

Opintokokonaisuuteen kuuluvien opintojen sisältökuvaukset ovat opetussuunnitelman liitteenä.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT

MUSIIKIN HAHMOTTAMISTAITDOT

Opintokokonaisuuden laajuus 210 h / 7,77 op

Tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta ymmärtämään nuottikirjoituksen perusteet
- ohjata oppilasta hahmottamaan kuulonvaraisesti musiikin perusrakenteita
- ohjata oppilasta laulamaan, lukemaan, soittamaan ja kirjoittamaan nuotein kuulemiaan yksinkertaisia rytmejä, melodioita ja harmonioita
- rohkaista oppilasta kokeilemaan improvisointia ja omien sävelmien keksimistä
- antaa oppilaalle kokemuksia ryhmässä musisoinnista
- antaa oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkiteknologiaan työvälineenä
- tutustuttaa oppilas klassisen musiikin aikakausiin mm. kuunnellen ja konserteissa käyden

Opintojaksot

- Musiikin perusteet (mupe) 1a ja 1b
- Musiikin perusteet 2a ja 2b
- Matka musiikin aikakausiin
- Musiikin perusteet 3 (valinnainen opintojakso)

Mupe 3 -opinnoissa saatavaa osaamista tarvitaan, jos oppilas haluaa jatkaa syventäviin opintoihin. Mupe 3 -opinnot voi suorittaa joko perusopintojen valinnaisena kurssina tai vielä syventävien opintojen alkaessa, jolloin opintojakso katsotaan syventävien opintojen valinnaiseksi opintojaksoksi.

Opintokokonaisuuteen kuuluvien opintojen sisältökuvaukset ovat opetussuunnitelman liitteenä.

MUSIIKIN PERUSOPINNOT

VALINNAISET OPINNOT

Opintokokonaisuuden laajuus 50 h / 1,85 op

Tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta tunnistamaan ja kehittämään itseään kiinnostavia musiikin tekemisen tapoja ja omia vahvuusalueitaan oppilaan valintojen mukaisesti
- ohjata oppilasta kehittämään ja monipuolistamaan instrumentti- ja yhteismusisoinnin taitojaan
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta kehittämään kykyjään tunnistaa musiikin ominaispiirteitä ja hahmottaa rakenteita
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitojen harjoitteluun
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tutustua musiikkitekologiaan työvälina
- antaa oppilaalle mahdollisuuksia tutustua muiden taiteiden ilmaisukeinoihin ja taiteiden väliseen vuorovaikutukseen
- ohjata oppilasta toimimaan itsenäisesti asettamiensa tavoitteiden mukaisesti
- tutustuttaa oppilas musiikin tekemiseen ja esittämiseen liittyviin erilaisiin tekijänoikeuksiin ja niiden huomioon ottamiseen omassa toiminnassaan

Opintojaksot

Oppilas osallistuu perusopintojen aikana vähintään yhteen valinnaiseen opintojaksoon oppilaitoksen lukuvuosittaisen opetustarjonnan mukaan. Valinnoista keskustellaan pääinstrumentin opettajan kanssa. Valinnaiset opinnot voivat olla myös oppilaitoksen ulkopuolella suoritettavia musiikkiopintoja / projekteja tms.

Esimerkkejä valinnaisista opinnoista

- Avaimet musiikkiin (toiminnallinen, valmentava musiikin perusteiden alkeiskurssi)
- Musiikin perusteet 3 (edellytys syventäviin opintoihin jatkamiselle)
- Yhteismusisointi (yhden lukukauden opinnot tai yksi periodi vastaavat yhtä opintojaksoa)
- Instrumenttiopinnot, kuten vapaa säestys ja improvisointi, sivuinstrumentin opinnot (yhden lukukauden opinnot tai periodi vastaavat yhtä opintojaksoa)
- Mestari- ja kilpailukurssit, kilpailuihin osallistuminen, työpajat ym.
- Projektit (esim. improvisointi, sävellykset, taiteiden väliset projektit yms.)
- Muualla kuin konservatoriossa suoritettavat kurssit ja osallistuminen esim. yhteismusisointiin (erikseen sopien)

Opintokokonaisuuteen kuuluvien opintojen sisältökuvaukset ovat opetussuunnitelman liitteenä.

11. MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Musiikin syventävien opintojen tarkoituksena on antaa oppilaille mahdollisuuksia laajentaa tai painottaa opintojaan valitsemallaan tavalla konservatorion opetustarjonnan pohjalta. Syventäviin opintoihin sisältyy vaihtoehtoisia suuntautumisvaihtoehtoja, joista oppilas voi valita omansa.

Musiikin syventävien opintojen tavoitealueita ovat esittäminen ja ilmaiseminen, oppimaan oppiminen ja harjoittelu, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä säveltäminen ja improvisointi. Opetussuunnitelman opintokokonaisuudet sisältävät tavoitteita eri tavoitealueilta.

Syventävien opintojensa aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillista osaamistaan osoittavan laajan oppimäärän lopputyön. Lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa.

Oppilaan opintojen sisältöjen laajentaminen (valinnaiset opinnot) on mahdollista oppilaan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa erikseen sovitun mukaisesti.

Musiikin syventävät opinnot suoritetaan lähtökohtaisesti kolmen lukuvuoden aikana, ellei opintoaikaa ole perusteltua oppilaslähtöisesti pidentää esim. sen vuoksi, ettei oppilas voi nuoren ikänsä vuoksi vielä hakeutua alan ammattikoulutukseen.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT		laajuus 500 h / 18,51 op
INSTRUMENTTIOPINTOIHIN SUUNTAUTUMINEN	Suuntautumisvaihtoehdon laajuus 500 h / 18,51 op	
Tavoitteet		
Opetuksen tavoitteena on		
<ul style="list-style-type: none">• ohjata oppilasta oman instrumenttinsa hallintaan kuuluvien taitojen syventämiseen ja laajentamiseen• kannustaa oppilasta harjoittelemaan ja ylläpitämään monipuolista, taitoja kehittävää ohjelmistoa• rohkaista oppilasta etsimään ja kehittämään monivivahteisia tulkintatapoja• ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan myös yhtyeen jäsenenä• kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia• ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia• ohjata oppilasta hyödyntämään musiikin kuuntelu- ja hahmotustaitojaan sekä musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä• auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntamaan omaa oppimistaan• ohjata oppilasta käyttämään monipuolisia ja tarkoituksenmukaisia harjoittelutapoja• ohjata oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan• ohjata oppilasta huolehtimaan toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan• kehittää edelleen oppilaan valmiuksia ja varmuutta esiintyä erilaisissa tilanteissa solistina ja ryhmän jäsenenä• ohjata oppilasta tutustumaan klassiseen musiikkiin kuunnellen ja konserteissa käyden• tutustuttaa oppilas musiikin tekemiseen ja esittämiseen liittyviin erilaisiin tekijänoikeuksiin ja niiden huomioon ottamiseen omassa toiminnassaan• antaa oppilalle tavoitteidensa mukaisesti valmiuksia hakeutua musiikkialan ammattikoulutukseen• ohjata oppilasta lopputyön suunnittelussa ja toteutuksessa		

Opinnot

(opintokokonaisuuksien laskennallinen laajuus)

- Syventävät instrumenttitaidot (220 h / 8,14 op)
- Syventävät yhteismusisointitaidot (130 h / 4,81 op)
- Musiikin hahmottamistaidot (150 h / 5,55 op) Säveltäminen ja musiikinteoria sekä yksi seuraavista valinnaisista opintojaksoista: Harmoniaoppi, Musiikin hahmottamista musisoiden, Musiikin historia, Musiikkifilosofia
- mahdolliset opinnot laajentavat valinnaiset opinnot (esim. musiikin historia, musiikin teoriaa käytännössä, sivuinstrumentti)
- Lopputyö

Suuntautumisvaihtoehdon opintokokonaisuuksien sisältökuvaukset ja lopputyön ohjeistus ovat opetussuunnitelman liitteenä.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT

laajuus 500 h / 18,51 op

YHTEISMUSISOINTIIN SUUNTAUTUMINEN

Suuntautumisvaihtoehdon laajuus 500 h / 18,51 op

Tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta syventämään ja laajentamaan yhteissoitossa tarvitsemiaan instrumenttinsa hallintataitoja
- rohkaista oppilasta tuomaan esiin omia musiikillisia ajatuksiaan erilaisissa musiikillisissa ja taiteiden välisissä toimintaympäristöissä
- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan erityisesti ryhmän jäsenenä
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia syventää musiikillisiä valmiuksiaan sektiosoitossa
- ohjata oppilasta musisoimaan oman roolinsa mukaisissa tehtävissä eri kokoonpanoissa
- vahvistaa ja syventää oppilaan vuorovaikutustaitoja ryhmän ja yhtyeen jäsenenä
- tarjota oppilaalle monipuolisia esiintymiskokemuksia erilaisten kokoonpanojen jäsenenä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista
- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia
- ohjata oppilasta hyödyntämään musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä
- auttaa oppilasta löytämään omia musiikillisiä vahvuusalueitaan
- ohjata oppilasta käyttämään monipuolisia ja tarkoituksenmukaisia harjoittelumenetelmiä yhteissoiton tukemiseksi
- ohjata oppilasta kantamaan vastuuta harjoitus- ja esiintymistilanteiden vaatimista käytännön järjestelyistä
- ohjata oppilasta huolehtimaan toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan
- tutustuttaa oppilas musiikin tekemiseen ja esittämiseen liittyviin tekijänoikeuksiin ja niiden huomioon ottamiseen omassa toiminnassaan
- ohjata oppilasta lopputyön suunnittelussa ja toteutuksessa

Opinnot

(opintokokonaisuuksien laskennallinen laajuus)

- Syventävät yhteismusisointitaidot (220 h / 8,14 op)
- Syventävät instrumenttitaidot (130 h / 4,81 op)
- Musiikin hahmottamistaidot (150 h / 5,55 op) Säveltäminen ja musiikinteoria sekä yksi seuraavista valinnaisista opintojaksoista: Harmoniaoppi, Musiikin hahmottamista musisoiden, Musiikin historia, Musiikkifilosofia

- mahdolliset opintoja laajentavat valinnaiset opinnot (esim. musiikin historia, harmoniaoppi, sivuinstrumentti)
- Lopputyö

Suuntautumisvaihtoehdon opintokokonaisuuksien sisältökuvaukset ja lopputyön ohjeistus ovat opetussuunnitelman liitteenä.

MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT		laajuus 500 h / 18,51 op
MUSIIKIN TEKEMISEEN SUUNTAUTUMINEN	Suuntautumisvaihtoehdon laajuus 500 h / 18,51 op	
Tavoitteet		
<p>Opetuksen tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjata oppilasta instrumenttitaitojensa kehittämiseen ja monipuolistamiseen • ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia • ohjata oppilasta hyödyntämään musiikin historian tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä • ohjata oppilasta lukemaan, laulamaan ja soittamaan sekä kirjoittamaan nuottikuvaksi kuulemaansa musiikkia • antaa oppilaalle perustyökaluja oman musiikkinsa luomiseen ja tuottamiseen soittaen, eri musiikkiohjelmia käyttäen ja äänittäen • ohjata oppilasta muokkaamaan musiikkia esittämistä varten erilaisille kokoonpanoille • antaa oppilaalle valmiuksia toimia osana ryhmää, joka säveltää ja improvisoi omaa musiikkiaan ja valmistelee teoksia esitettäväksi ja/tai äänitteeksi • antaa oppilaalle valmiuksia musiikin tuottamisessa ja äänittämisessä tarvittavien yleisimpien ohjelmien käyttämiseen • ohjata oppilasta tunnistamaan akustiikan ja äänen perusominaisuuksia ja ottamaan ne huomioon äänitys- tai esitystilanteessa • antaa oppilaille valmiuksia toimia erilaisten produktioiden tuotantotehtävissä (esim. taiteiden välisten produktioiden esitysten ja tallenteiden toteutus) • antaa oppilaalle kokemuksia erilaisista tavoista improvisoida • ohjata oppilasta huolehtimaan toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan • tutustuttaa oppilas musiikin tekemiseen ja esittämiseen liittyviin erilaisiin tekijänoikeuksiin ja niiden huomioon ottamiseen omassa toiminnassaan • auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan • ohjata oppilasta lopputyön suunnittelussa ja toteutuksessa 		
Opinnot		
(opintokokonaisuuksien laskennallinen laajuus)		
<ul style="list-style-type: none"> • Musiikin hahmottamis- ja sävellystaidot (200 h / 7,40 op): Säveltapailu ja musiikinteoria, Harmoniaoppi sekä Sävellystaidot ja nuotinnusohjelmat -opintojaksot • Musiikkiteknologia-aidot (150 h / 5,55 op): Musiikinteko-ohjelmien käyttö sekä Äänitys- ja äänentoistotaidot -opintojaksot • Syventävät instrumenttitaidot (110 h / 4,07 op) • Produktiot ja taideyhteistyö (40 h / 1,48 op) • mahdolliset opintoja laajentavat valinnaiset opinnot (esim. yhteismusisointi, toinen instrumentti) • Lopputyö 		
<p>Suuntautumisvaihtoehdon opintokokonaisuuksien sisältökuvaukset ja lopputyön ohjeistus ovat opetussuunnitelman liitteenä.</p>		

12. AIKUISTEN OPETUS

Helsingin Konservatorion aikuisten opetuksessa on mahdollista opiskella joko musiikin perustason tai syventävien opintojen opintokokonaisuuksien mukaisesti. Aikuisten opetus on tarkoitettu aikuisille musiikin harrastajille, jotka haluavat opiskella musiikkia tavoitteellisesti ja esim. suorittaa loppuun aiemmin aloittamansa musiikin laajan oppimäärän opinnot.

Opinto-oikeus aikuisten opetukseen myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan oppilaan osoittaman tavoitteellisuuden ja opinnoissa etenemisen perusteella.

13. OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnilla tuetaan oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettavalla palautteella oppilasta ohjataan omien tavoitteiden asettamiseen ja niiden saavuttamiseen. Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin ja arvioinnin kohteisiin.

Lukuvuoden alussa oppilas ja opettaja määrittelevät yhdessä opintojen tavoitteet. Oppilaan osaamisen kehittymistä asetettujen tavoitteiden suuntaisesti arvioidaan jatkuvasti monenlaisissa tilanteissa ja monipuolisin menettelyin mm. soitto-/laulutunneilla, ryhmätunneilla, säestys harjoituksissa, orkesteri-, kuoro ja yhtye harjoituksissa, työpajoissa, mestarikursseilla, konserteissa ja muissa esiintymisissä, kilpailuissa, projektien yhteydessä ja muissa osaamisen osoittamisen tilaisuuksissa. Oppilas saa palautetta oman opettajansa lisäksi myös muilta opettajilta. Oppilas kasvaa havainnoimaan omaa edistymistään harjoittelemalla itsearviointia opettajansa kanssa keskustellen. Ryhmissä harjoitellaan yhteisen työskentelyn arviointia ja rakentavan palautteen antamista toisille oppilaille.

Oppimisen arviointiin liittyvä jatkuva palaute voi olla suullista tai kirjallista. Osaamisen kehittymisen vaiheita voidaan kirjata esim. läksyvihkoon, oppimispäiväkirjaan, portfolioon ja tallentein. Opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen suoritukset arviointeineen kirjataan opintorekisteriin. Oppilas ja hänen huoltajansa voivat seurata opintojen edistymistä ja opintosuoritusten kertymistä Wilman kautta.

Musiikin laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista perusopinnoista. Siinä annetaan sanallinen arvio oppilaan edistymisestä ja osaamisen kehittymisestä perusopintojen aikana. Sanallisessa arvioinnissa painotetaan oppilaan oppimisen vahvuuksia suhteessa perusopinnoille asetettuihin tavoitteisiin.

Musiikin syventävien opintojen päättyessä oppilas saa musiikin laajan oppimäärän päättötodistuksen. Todistukseen kirjattava sanallinen arviointi kuvaa miten oppilas on saavuttanut laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet oman suuntautumisensa mukaisesti. Arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja ja arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan työlleen asettamat tavoitteet.

14. OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITTEERIT

Laajan oppimäärän arviointi perustuu konservatorion opetussuunnitelmassa määriteltyihin hyvän osaamisen kriteereihin, jotka on laadittu arvioinnin kohteittain. Arviointia painotetaan oppilaan valitseman syventävien opintojen suuntautumisvaihtoehdon mukaisesti. Päättötodistukseen kirjattava sanallinen arvio kuvaa oppilaan saavuttamaa osaamista suhteessa em. kriteereihin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- esittäminen ja ilmaiseminen
- oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- säveltäminen ja improvisointi.

Arvioinnin kohteet	Arviointikriteerit, hyvä osaaminen
<i>Esittäminen ja ilmaiseminen</i>	
instrumentin tekninen hallinta	<ul style="list-style-type: none"> - oppilaan instrumentin tekninen hallinta palvelee musiikillisia päämääriä ja mahdollistaa musiikillisen ilmaisun
musiikillinen ilmaisu	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas kykenee joustavaan tempon- ja rytminkäsittelyyn ja fraseeraukseen sekä vaihtelevaan dynamiikan käyttöön - oppilas tuo esiin klassisen musiikin eri tyyllilajien ominaispiirteitä musisoidessaan - oppilas soveltaa ja kehittää ohjatusti instrumentti- ja tulkintataitojaan suuntautumisensa mukaisessa musiikin tekemisessä / esittämisessä
musiikillisen ohjelmiston hallinta	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas ylläpitää keskeistä aiemmin oppimaansa ohjelmistoa, omaksuu uutta ja kykenee esittämään monipuolisen ohjelmakokonaisuuden - oppilas tuntee monipuolista instrumentilleen tai kokoonpanolleen sävellettyä ohjelmistoa ja pystyy valitsemaan sopivan vaativia teoksia
esiintymistaidot	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas toimii luontevasti erilaisissa esiintymistilanteissa yksin tai ryhmän jäsenenä - oppilas kykenee musiikilliseen ilmaisuun myös esiintymistilanteissa - oppilas hyödyntää tarkoituksenmukaisesti muiden taiteenalojen tai musiikkiteknologian ilmaisukeinoja esityksissään
<i>Oppimaan oppiminen ja harjoittelu</i>	
oppimisen taidot	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas kehittää omaa työskentelyään, ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa tavoitteiden saavuttamiseksi - oppilas asettaa itselleen ja ryhmälleen mielekkäitä tavoitteita
harjoittelutaidot	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas harjoittelee saamiensa ohjeiden mukaisesti ja kantaa itsenäisesti vastuuta harjoittelemisestaan - oppilas käyttää musiikkiteknologiaa tarkoituksenmukaisesti harjoittelunsa tukena
itsearviointi	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas arvioi ohjatusti vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan sekä antaa itselleen rakentavaa palautetta

	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas arvioi ohjatusti ryhmänsä toimintaa ja omaa osuuttaan siinä sekä antaa rakentavaa palautetta
musiikillisen ryhmän jäsenenä toimiminen	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas toimii myönteisesti ja vastuullisesti ryhmän jäsenenä - oppilas huolehtii omasta soivasta osuudestaan yhteisten musiikillisten tavoitteiden saavuttamiseksi
kuulosta, ergonomiasta ja toimintakyvystä huolehtiminen	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas soveltaa ohjatusti tarkoituksenmukaisia harjoittelu- ja verryttelytapoja sekä tauottaa harjoitteluaan - oppilas käyttää tarvittaessa kuulonsuojaimia musisoidessaan
<i>Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen</i>	
kuuntelutaidot	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas hahmottaa osuutensa musiikillisessa kokonaisuudessa, tekee havaintoja musisoinnistaan - oppilas kykenee musiikilliseen vuorovaikutukseen ryhmän jäsenten kanssa
musiikin hahmottamisen taidot	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas hahmottaa musiikillisia rakenteita sekä lukemastaan että kuulemastaan musiikista - oppilas analysoi soittamaansa / laulamaansa musiikkia eri näkökulmista ja soveltaa tätä tietoa musisoidessaan
musiikillinen yleissivistys	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas hyödyntää musiikin historian ja tyylien tuntemustaan muusikkoutensa kehittämisessä
<i>Säveltäminen ja improvisointi</i>	
musiikin luova tuottaminen	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas toteuttaa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia musisoidessaan - oppilas toteuttaa musiikillisia ideoita yksin tai ryhmän jäsenenä - oppilas osaa luoda toistettavissa olevan musiikillisen kokonaisuuden
musiikkitekniikan käyttö	<ul style="list-style-type: none"> - oppilas osaa käyttää musiikkitekniikan tarjoamia mahdollisuuksia musiikillisen materiaalin luomiseen

15. OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA AIEMPIEN OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Oppilas saa opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai hankkimansa osaamisen arvioiduksi ja tunnustetuksi (myös esim. oppilaan siirtyessä musiikin yleisen oppimäärän opinnoista laajan oppimäärän opintoihin). Osaamisen tunnustaminen tehdään aiemmista opintosuorituksista esitettävien dokumenttien tai osaamisen osoittamisen perusteella. Suorituksia ja osaamista verrataan sen opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin, johon oppilaan aiemmat opinnot / osaaminen liittyy.

Muissa musiikkioppilaitoksissa suoritettujen laajan oppimäärän mukaiset opinnot hyväksytään korvaaviksi opinnoiksi sellaisenaan, jos niiden tavoitteet ja sisällöt vastaavat konservatorion opintokokonaisuuden tavoitteita ja sisältöjä ja oppilaan arviointi on kirjattu selkeästi. Peruskouluissa ja lukioissa suoritettujen opintojen hyväksilukeminen tehdään todistusten tai konservatorion ko. oppilaineen opettajalle osoitetun osaamisen perusteella. Oppilaan siirtyessä yleisen oppimäärän opinnoista laajan oppimäärän opintoihin, aiemmin hankittu osaaminen tunnustetaan konservatorion opettajalle osoitetun osaamisen perusteella.

16. YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli oppilas ei sairauden, vammaisuuden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Tarve opetuksen yksilöllistämiseen voi olla tiedossa jo oppilaaksi hakuvaiheessa tai selvitä vasta opintojen aikana.

Yksilöllistettyä opetusta voidaan konservatoriossa antaa, mikäli oppilaitoksessa on tarvittava tapauskohtainen pedagoginen erityisosaaminen, soveltuvat oppimisympäristöt ja mikäli oppilaan ja opettajan tarvitsemat tukitoimet on mahdollista järjestää.

Oppilaaksi ottaminen

Oppilaalta edellytetään kykyä käyttää hyväkseen annettavaa opetusta. Oppilaat valitaan pääsykokeen perusteella. Mikäli tarve opetuksen yksilöllistämiseen on tiedossa jo hakuvaiheessa, voidaan pääsykoetta käyttää joko osittain tai koko valintaprosessi voidaan yksilöllistää. Tällöin oppilaalle järjestetään tutustumisjakso, jonka aikana opiskelun edellytykset arvioidaan yhteistyössä vanhempien ja mahdollisten muiden tukihenkilöiden kanssa.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Yksilöllistetyssä opetuksessa olevalle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa pyritään niin paljon kuin mahdollista noudattamaan oppilaitoksen varsinaista opetussuunnitelmaa. Henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellään seuraavat asiat:

1. Opintojen tavoitteet

Tavoitteet ovat musiikkikasvatuksellisia. Lähtökohtana on oppilaan musiikillisten kykyjen ja taitojen kehittäminen hänen omista edellytyksistään lähtien. Tavoitteita voidaan asettaa sekä pitkälle että lyhyelle aikavälille.

2. Opiskelu-aika

Opiskelu-aika määritellään asetettujen tavoitteiden mukaan. Opiskelu-aikaa myönnetään lukuvuodeksi tai -kaudeksi kerrallaan niin kauan, kuin opiskelulle voidaan asettaa mielekkäitä tavoitteita.

3. Opetuksen toteuttamistapa

Opiskelusuunnitelmassa määritellään lukuvuosittain oppilaan saaman henkilökohtaisen opetuksen määrä ja mahdollinen osallistuminen ryhmäopetukseen sekä musiikin kuuntelun ja esiintymiskoulutuksen toteuttaminen.

4. Tarvittavat tukitoimet

Opiskelusuunnitelmaan kirjataan myös mahdolliset opetustiloissa tarvittavat järjestelyt, apuvälineet, avustajan käyttö ym., kotiharjoittelun ohjaaminen sekä opettajan tarvitsema tuki.

5. Suoritukset

Opiskelusuunnitelmaan kirjataan suunnitelma mahdollisista suorituksista tai suoritusten yksilöllistämisestä. Saavutetusta osaamisesta voidaan antaa erilaisia näyttöjä.

6. Arviointimenettely

Arviointi tapahtuu suhteessa oppilaan omiin tavoitteisiin. Opettaja käy vähintään kerran lukuvuodessa arviointikeskustelun oppilaan ja hänen huoltajansa tai tukihenkilönsä kanssa. Arviointi kirjataan lyhyesti opintorekisteriin. Suoritusten arvioinnissa noudatetaan opetussuunnitelmaa.

Todistukset

Opinnoista annetaan todistus, josta käy ilmi opintojen sisältö. Musiikin perusopintojen todistus tai syventävien opintojen päättötodistus voidaan antaa, mikäli valtaosa niihin vaadittavista opinnoista on suoritettu. Todistukseen kirjataan, millä tavoin suorituksia on yksilöllistetty.

17. OPPILAAXI OTTAMISEN JA OPINTOJEN JATKAMISEN PERIAATTEET

Helsingin Konservatoriossa annettava taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukainen opetus on tarkoitettu ensisijaisesti kouluikäisille lapsille ja nuorille. Myös edellä mainittua vanhempia oppilaita voidaan perustellusta syystä ottaa oppilaita (ks. aikuisten opetus).

Konservatorion kuoroissa voivat laulaa ja orkestereissa soittaa myös muut kuin konservatorion oppilaat.

Varhaisiän musiikkikasvatukseen kuuluvaan musiikkileikkikouluopetukseen ja valmentavaan soitonopetukseen oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Nuorten laulukouluun sekä musiikin perusopintoihin ja syventäviin opintoihin oppilaat otetaan lukuvuosittain järjestettävän pääsykokeen / muun oppilasvalintamenettelyn perusteella. Valmentavaan opetukseen osallistuneet voidaan valita valmennusvuotensa jälkeen musiikin perusopintoihin joko opettajansa suosituksesta tai pääsykokeen kautta.

Ikätasoisin järjestettävissä pääsykokeissa testataan mm. hakijoiden instrumentin hallintataitoja sekä musiikin hahmottamiskykyä. Aineryhmien valmistelemaat pääsykokeiden sisällöt vahvistaa konservatorion johtokunta.

Oppilaat valitaan instrumenttikohtaisesti paremmuusjärjestyksessä oppilasvalintamenettelyn tulosten perusteella. Valintaa tehtäessä otetaan huomioon vapaat oppilaspaikat, soitinjakauma, oppilaiden ikäjakauma, mahdolliset erityisopetuksen tarpeessa olevat, oppilaitoksen resurssit sekä opetussuunnitelman mukaisten opetusjärjestelyiden toteuttaminen parhaalla mahdollisella tavalla. Oppilasvalinnoista päättää rehtori hakijat arvioineiden opettajien esityksestä. Musiikin taiteen perusopetukseen oppilaita on mahdollista ottaa myös ilman pääsykoetta rehtorin päättämien oppilasvalintaa koskevien linjausten mukaisesti.

Oppilaaksi ottamisen tapoja ja menetelmiä kehitetään osana opetussuunnitelman kehittämistyötä.

Oppilaan opinnot jatkuvat, mikäli oppilas etenee opetussuunnitelman mukaista opintopolkua ja ilmoittautuu keväisin jatkamaan opintojaan seuraavana lukuvuonna. Opinnot voidaan katsoa päättyneiksi, mikäli opintojen jatkamisilmoitusta ei ole tehty annettuun määräaikaan mennessä, opinnot eivät ole edenneet opetussuunnitelman mukaisesti, opetukseen osallistuminen on laiminlyöty tai oppilasmaksut on jätetty maksamatta.

18. TODISTUKSET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot (kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus)
- sanallinen arvio oppilaan suorittamista taiteenalan laajan oppimäärän perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot (kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus)
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän syventävät opinnot (kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus) ja syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arvio oppilaan suorittamasta taiteenalan laajasta oppimäärästä
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- ministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä sekä päivämäärä, jolloin koulutuksen järjestäjä on hyväksynyt taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

19. YHTEISTYÖ HUOLTAJIEN JA MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Yhteistyö oppilaan huoltajien kanssa alkaa jo oppilaaksi hakeutumisen yhteydessä. Huoltajien rooli oppilaan musiikkiopintojen, erityisesti kotiharjoittelun, tukemisessa on erityisen tärkeä. Huoltajilla on oma tärkeä tehtävänsä konservatorion toimintakulttuurin rakentamisessa ja kehittämisessä.

Yhdysytteenä oppilaiden huoltajien ja oppilaitoksen välillä toimivat opettajat, vanhempainillat, konsertit ja oppilasillat, konservatorion kotisivut, oppilashallinto-ohjelman Wilma www-liittymä.

Helsingin Konservatorion tavoitteena on luoda yhteistyössä opettajien sekä oppilaiden huoltajien kanssa monipuolisia ja rohkaisevia mahdollisuuksia oppilaiden esiintymistaitojen kehittämiseen erilaisten oppilasillojen, konserttien ja esiintymisvierailuiden avulla.

Opetustoiminnan lähtökohtana on näkemys siitä, että musiikkiharrastus tärkeä osa oppilaan elämän kokonaisuutta kodin, koulun, muiden harrastusten ja ystäväpiirin ohella.

Helsingin Konservatorion musiikin perusopetuksen luontevia yhteistyötahoja ovat mm. päiväkodit, peruskoulujen ala- ja yläasteet, lukiot, muut musiikki- ja taideoppilaitokset, orkesterit ja kuorot, seurakunnat, palvelutalot, vanhainkodit, sairaalat, erilaiset yhdistykset ja järjestöt, liikeyritykset sekä kaupunginosayhdistykset.

Helsingin Konservatorio pyrkii aktiiviseen yhteistyöhön myös musiikin perusopetusta antavien kansainvälisten oppilaitosten kanssa.

20. KONSERVATORION TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Helsingin Konservatorion toimintaa arvioidaan ja kehitetään oppilaitoksen laatukäsikirjassa määritellyillä tavoilla. Kehittämistyö on säännöllistä, jatkuvaa ja monipuolista. Tavoitteena on linjakas ja tarkoituksenmukainen ”hyvin viritetty” toiminta, jonka tuloksena syntyy onnistumisen kokemuksia, korkeatasoisia oppimistuloksia ja elämyksiä tuottavia musiikkiesityksiä.

Toiminnan kehittämisen perustana ovat konservatorion toiminnalle asetetut visio, arvoperusta ja strategia, joista johdetaan lukuvuosittaiset toimintasuunnitelmat kehittämishankkeineen. Suunnitellun toiminnan toteutumista ja asetettujen kehittämistoimenpiteiden onnistumista arvioidaan jokaisen lukuvuoden päättyessä laadittavassa toimintaraportissa.

Musiikin taiteen perusopetuksen jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen kohteina ovat mm.

- koulutuksen suunnittelu (opetussuunnitelmatyö, resurssien käytön tehokkuus, opetustyön johtaminen),
- koulutuksen toteutus (opetustyö, opinto-ohjaus, opetuksen määrät, opintosuoritusten ja todistusten määrät, osaamistulokset),
- opettajien kelpoisuus, kouluttautuminen ja taiteellinen toiminta sekä
- oppilaiden tyytyväisyys ja hyvinvointi.

Taiteen perusopetuksen kehittämistyössä keskeistä aineistoa ovat oppilailta, huoltajilta ja opettajilta kerättävä palautetieto, erilaiset tunnusluvut ja kustannusten seuranta. Opettajia kannustetaan jatkuvaan pedagogiseen kouluttautumiseen ja kokeiluhankkeisiin. Konservatorion toimintaa arvioidaan myös vertaamalla sitä muiden koti- ja ulkomaisten musiikkioppilaitosten toimintaan ja toiminnan tuloksiin.

Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja kehitetään osana laatutyötä.

Hyväksytty Helsingin Konservatorion johtokunnassa 29.5.2018

Päivitetty Helsingin Konservatorion johtokunnassa 21.5.2019

Päivitetty Helsingin Konservatorion johtokunnassa 31.5.2022

Päivitetty Helsingin Konservatorion johtokunnassa 31.5.2023